

מימין: מאפרם הטיה (פרנסואד
רודי) עם מאפרם איזבל, חברה
מקהילת ראג'נישפורם, אורגון,
1985. פחדה למות בלי למצוא
תשובות צילום: Brent Wojahn /
Oregonian

גורל פראי מאוד

בלהיט החדש של נטפליקס, "ארץ פראית מאוד", המתעד את עלילות הכת השערורייתית של אושו, היא רק עוד דמות שמבליחה לפרקים בשם "הסיה". אלא שמאחורי הכינוי הזה עומדת ניצולת שואה, שעלתה לישראל וגדלה בקיבוץ, הפכה למולטי מיליונרית אמריקאית, היתה לחברתם של כוכבי קולנוע כמו מרלון ברנדו ורוברט רדפורד, הפיקה עם בעלה את "הסנדק", ולבסוף מצאה את ייעודה. כיד ימינו של הגורו היהודי. סיפורה הלא ייאמן של הסיה, או בשמה המקורי - פרנסואז רודי

עופר אדרת ועומר שוברט

בדקה ה-12, בפרק הרביעי של סדרת הדו-קו החדשה ומכת ההדים של נטפליקס "ארץ פראית מאוד", מופיעה אשה יפה, בעלת מבטא לא מוגדר, עדויה בתכשיטים יקר, בשם הסיה. הדמות הזאת לא זוכה לזמן מסך רב, הסדרה לא מתעכבת עליה, ולכאורה לא בכדי. בסדרה החדשה - המתעדת את סיפורו של אושו (בגוואן שרי ראג'ניש), המנהיג הרוחני-ני השנוי במחלוקת שהיגר ב-1981 עם עדת מע-ריציו מפונה שבהודו לחווה שכוחת אל במדינת אורגון בארה"ב והפך אותה לעיר משגשגת בשם ראג'נישפורם - אירוע רודף אירוע והדמות הנשית נבלעת בים ההתרחשויות הדרמטיות.

הסדרה, שנצפית כסדרת אימים-דרמה משוכחת, עוקבת אחרי בנייתו של מה שא-מור היה להיות מרכז רוחני אוטופי תמים, מק'דש אהבה חופשית ומדיטיציה לכל, והפך לזירת פשע, טרור ומלחמת דת, רווייה בשקרים ובתיככים. היא מתארת איך הבאים זה מקרוב לחווה שבאורגון לא התקבלו בורעות ותפוחות בסביבתה השמרנית, ועד מהרה הפכו מאנשי השלום עלי אדמות ללוחמים מצוידים בנשק. המאבק שלהם בסביבה העוינת כלל ניסיונות רצח, הרג-עלה ביולוגית המונית, מעילה כספית, האזנות סתר - מזימות שאת כולן הניעה וניתבה מזכיר-רתו הנאמנה של אושו, מא אננד שילה, בעזרת חבורה מצומצמת של תומכים. אושו עצמו - שנערץ על חסידיו כאילו היה אלוהות אך מעולם לא הטיף לסגפנות ונהנה לקבל מתנות יקרות ערך - גזר על עצמו באותן שנים שתיקה. ועם זאת, כאשר החלו לצאת השלדים מהארון, וכששילה נמלטה במפתיע עם חברתה, הוא שב לדבר, וחשף את פשעיה.

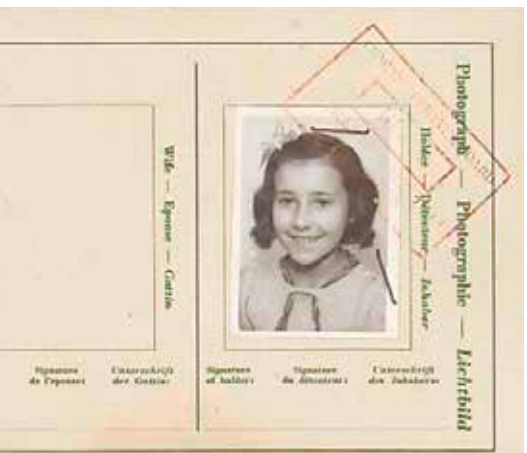
זה היה הרגע שבו עלתה לקדמת הבמה אותה דמות נשית המבליחה לאורך הסדרה - הסיה, ובשמה האמיתי - פרנסואז רודי. אושו בחר בה להחליף את שילה הנכלולית כידי ימין, וכך הפכה כאחת האשה מאירת הפנים לידמות החזקה בעיה, זו שהמנהיג הנערץ תלה בה את תקוותו להצלה של מפעל חייו המתפורר. התקווה הזאת לא התגשמה. מלכותה של רודי - שפירוש שמה הסניאסי (הניתן לתלמידי האשראמים בהודו) הסיה הוא "צחוק" - ארכה רק זמן קצר. בשנת 1985 פשטו אנשי הבולשת הפדרלית על העיר והיא פורקה. כך נגמר פרק בחייה של הסיה-פרנסואז רודי. תחקיר "גלריה שיש" חושף בראשונה כי זה היה רק פרק אחד בסיפור חיים פתלתל ויוצא דופן - סיפוריה של ניצולת שואה יהודייה, שהיתה לקיבוצניקית ישראלית, הפכה למולטי מיליונרית הוליוודית, ולזמן קצר היתה לאשה החזקה ביותר בכת של המאסטר היהודי.

לוח מטרה מחורר

היא נולדה ב-4 באפריל 1937 בפריז. במסמכי ארכיון משפחתיים היא מתועדת בשם פרנסואז ויונברג, בתם של איזק (יצחק) ויונברג, תעשיין, ואשתו, מריה לבית וילצ'וק, שניהם יהודים ילידי פולין. אביה נרצח ב-1942 בידי הנאצים, אך אינן לדעת היכן ובאילו נסיבות. חברתה הקרובה של הסיה, תושבת לוס אנג'לס החיה היום באוסטרליה תחת השם הסניאסי "מיסטיקה", שמעה מפיה כי הוא נורה למוות אל מול עיניה. בראיון ל"ווישינגטון פוסט" ב-1985, לעומת זאת, היא סיפרה שהאב מת במחנה ריכוז. כך או כך, את מלחמת העולם השנייה שרדה הסיה בזהות בדויה בחיקה של משפחה נוצרית, שאליה מסרה

אותה אמה. על פי כמה עדויות, אמה הורתה לה לשכוח את עברה ולהתכחש למוצאה היהודי. פרטים על המשפחה המאמצת אינן בנמצא. גם על המקום שבו שהתה בזמן המלחמה אינן מידע. לפי אחד הסיפורים, בשלב מסוים בזמן המלחמה היא נאלצה לשרוד לבדה, ביער ולהתקיים מאכילת אגוזים. על פי גרסה אחרת, היא נמלטה במועד כלשהו בליווי אחד מדודיה. "את ילדותי העברתי בכריחה ברחבי אירופה, מסתרת מהנאצים", היא אמרה בשנת 1984 לאננד סבהוט, חסיד של אושו שפגש אותה בחווה באורגון וריאיין אותה לעיתון המקומי, "ראג'ניש טיימס".

בתום המלחמה אמה ביקשה להחזיר אותה אליה, והסיה, או ילדה בת שמונה, התבקשה לזהות אותה ב"מסדר זיהוי". "מבולבלת ומפוצלת לגמרי, היא הצליחה להצביע על אמה ופרצה בבכי", משחזר עכשוויה סבהוט את מה שסיפרה לו. מעיון במסמכי ארכיון שונים, שאיתרו הג'ניאלוגים נילי גולדמן וג'ידי פרוז - "בלשים היסטוריים" המתמחים בפענוח תעלומות היסטוריות - אפשר ללמוד כי בקיץ 1948 הסיה החלה במסע מאירופה לארץ ישראל, דרך גרמניה וצר-

תעודת המסע לישראל שקיבלה פרנסואז ויונברג (הסיה) משלטונות הכיבוש המערביים בגרמניה, 1948. זיהתה את אמה במסדר זיהוי צילום: ארכיון המדינה

פת. כאן היא נקלטה במחנה עולים בנתניה, ולפי עדויות של מכריה, בהמשך עברה לאחד מקיבוצי הארץ. המכרים שמעו ממנה כמה פעמים כי גדי לה בקיבוץ, אך לא ידעו לנקוב בשמו; כמו פריקים רבים בחייה, גם בתקופתה בישראל רכ הנסי-תר על הגלוי. גם אמה עשתה באותם חודשים את דרכה לארץ - לא ידוע אם יחד עמה או בנפרד.

הדרמה הבאה בחייה אירעה סביב שנת 1955. זמן קצר לאחר גיוסה לצה"ל אמה נתקפה לפתע בחרדה שמה תאבד את בתה כפי שאיבדה את בעלה. "לא הצלתי אותך מהגרמנים כדי לא-בד אותך לערבים", היא אמרה לה, לפי מקור רות אחרים. על פי הגרסה הרווחת של הסיפור, שאותה שמעו מפיה כמה אנשים, זה קרה לא-חר ששבה מאימון בירק, והציגה לאמה בגאווה את המטרה המחוררת שקיבלה במטווח. "בתגור בה, אמה החלה בהכנות להגירה לצפון אמריקה", מעיד סבהוט. תחילה היגרו לקנדה, בהמשך עברו לארה"ב והתמקמו בניו יורק. לישראל הסיה ככל הנראה מעולם לא חזרה.

"להסיה תמיד היו מחזורים רבים", אומרת חביתה הקרובה "מיסטיקה". "היא היתה אחת הנשים

כרוניקה של ראג'נישים

- ← 1971** מוהאן צ'נדרה ראג'ניש, 40, פרופסור ומנחה מדיטציה באוניברסיטת ג'בלפור שבהודו מתחיל לכנות את עצמו "בגוואן שרי ראג'ניש", שם המעיד על הארה פנימית, ואוסף חסידים בפונה
- ← 1977** הקהילה שסביב בגוואן גדלה ותנועת ראג'ניש מגיעה ל-25 אלף נאמנים ברחבי העולם
- ← 1981** מא אננד שילה, מזכירתו האיטית של בגוואן, רוכשת חווה המשתרעת על פני 260 אלף דונם, ליד העיירה אנטילופ באורגון שבארה"ב. באוקטובר אותה שנה החווה מוכרת כ"ראג'נישפורם"
- ← 1982** קבוצת מאמינים המתכנים "ראג'נישים" משתקעת באנטילופ וחבריה משתלטים על המועצה המקומית
- ← 1984** הראג'נישים הרעילים 750 מתושבי מחוז ואסקו, מהלך הנחשב גם כיום להתקפת הטרור הביולוגי החמורה ביותר שהתרחשה על אדמת ארה"ב. באותה שנה מגיעה הסיה לראג'נישפורם
- ← 1985** בספטמבר שילה וחבריה הקרובים עוזבים בפתאומיות את ראג'נישפורם. הסיה יורשת את שילה כמזכירתו של בגוואן. זמן קצר לאחר מכן בגוואן, מואשם בניסיונות רצח, השתלת פצצות ומזימת הרעלה ענקית. בגוואן בורח ונעצר בשרלוט. במקום להישפט הוא עוזב מרצונו את ארצות הברית
- ← 1986** שילה וחבורתה נעצרים ומודים באשמת ניסיונות רצח והרעלה. היא נשפטת לעשרים שנים, אך לאחר שנתיים וחצי משוחררת ועוזבת לשווייץ
- ← 1990** בגוואן, המוכר לעולם בשם אושו, מת
- 1996** המיליארדר דניס וושינגטון קונה את ראג'נישפורם במטרה להקים אתר נופש, אבל נקלע לבעיות רישוי. משפחת וושינגטון תורמת את השטח למחנות הקיץ לנוצריים Young Life

לה לממן לעצמה גם טיפולים פסיכולוגיים יקר רים, וכך הבינה, כפי שהעידה באונוי חבריה, כי בעלה "רכושני" כלפיה. במשפט הגירושין המ" תוקשר אמרה הסיה עצמה - כמו שמצטט העיתון "קנס סטייטימס" באפריל 1965 - כי גלור היה "עסוק מדי בלעשות כסף, והונוח את משפחתו". על פי העיתון המקומי, לאסיה נפסק אז רכוש בשווי מיליון דולר (שווה ערך לכ-8 מיליון דולר לר היום) לצד מוונות חודשיים של אלף דולרים (כ-8,000 דולר בערכים של היום) לחמש שנים, שיוכפלו בעשור שלאחר מכן. לצד זאת, היא קיבלה קרנות נאמנות ורכוש נוסף בשווי כולל השי- קול ל-7 מיליון דולר של היום. עד מהרה היא מצאה לכספה ייעוד.

כשנתיים לאחר מכן נישאה הסיה בשנית. גם בעלה השני היה אדם מצליח. זה היה אלברט רור- די, מפיק הקולנוע היהודי יליד קנדה שקטף את פרס האוסקר הראשון שלו בשנת 1973 בזכות "הסנדק" שהפיק (את השני הוא קיבל על הפקת הסרט "מיליון דולר בייבי", בכיכובו ובבימויו של קלינט איסטוד); בראיון ההוא ל"וושינגטון פור- ט" טענה הסיה כי היתה שותפה להפקת הסרט. השניים גרו בהוליווד, שם התקרבה הסיה לעולם הזוהר ורכשה חברים כמו מרלון ברנדו ורוברט רדפורד. "הערצתי את רודי כי הוא היה בוהמיין", היא הסבירה את פשר המשיכה אל המפיק ההוליוודי, אלא שגם החיים במחיצתו ייאשו אותה. "הוא היה פלייבוי והתהילה עלתה

ד"ר ג'ון אנדרוס (מימין), בעלה השלישי של הסיה ורופאו האישי של אושו, עם הגורו, תחילת שנות ה-80. הורעל פעמיים; למעלה: אושו וחסידיו בחוות ראג'נישפורם, תחילת שנות ה-80. ההיררכיה נקבעה על פי הקרבה אליו צילום: נימי גטר © Osho International Foundation

נכתב בעבר בעיתונות האמריקאית, הוא סייע לתביעה במשפט שנערך בארץ נגד פושע המל"חמה הנאצי ג'ון דמיאניק, כשהצליח לשים את ידו על מסמך מפליל שנשמר בכרית המועצות. לא מפתיע אם כך שבהספדים לזכרו, שפורסמו בעיתונות האמריקאית לאחר מותו ב-2014, נכתב כי היה מיווד עם ראשי ממשלות ישראל לדורותיהם, מכן גוריון, ועד יצחק רבין ונתניהו; בכיתו בארה"ב התארחו משה דיין, גולדה מאיר וטדי קולק.

החיים לצדו של גלור היו מה שסיפורי האגדה הקלאסיים רומזים לו בסופם. "החיים שלי הורכבו ממשטרות שעשו לי קניות, מבית עם 35 חדרים, וממסיבות עם פרחים בשווי של 20 אלף דולר", סיפרה הסיה לסבהוטי או ב-1984. אבל הסיה לא מצאה את מקומה שם. בשנים הללו נולדו לווג בן ובת, אמרסון ואריקה, אבל גם האימהות לא הסבה לה אושר. "אני לא יודעת מה לא היה בסדר איתי, אבל לא נהנית להיות האמא המושלמת. התביישתי להודות שאני לא מאושרת", היא הודתה לימים. "הסיה השתעממה לחלוטין והיתה מדוכאת מסגנון החיים שנכפה עליה", אומר סבהוטי. "גלור ניסה לשפר את מצב הרוח שלה וב-1960 הם עברו ללוס אנג'לס". אך המעבר לא סייע. הנישואים עלו על שרטון, וב-1965 בני הזוג התגרשו. הסיה היתה אז בת 28 בעלה בן 43.

"היא היתה אשה צעירה ויפה, נשואה לבעל מבוגר ואכולת טראומות משנותיה המוקדמות", אומרת עכשיו "מיסטיקה". מצבה הכלכלי איפשר

המשך מהעמוד הקודם

הכי יפות בניו יורק, אבל היא ניחנה לא רק במראה חיצוני יפה אלא גם באישיות יפה. אשה שכל אמא יהודייה היתה רוצה שתנישג לבנה". המזל נפל לבסוף בחלקו של גילפורד גלור (גלייור), מולטי מיליונר יהודי מטנסי שהיה מברגר ממנה ב-15 שנים, וב-1956 השניים נישאו. גלור, בן למשפחת מהגרים ממזרח אירופה, ניהל חברת פלדה משפחתית והיה לאיל נדל"ן שהקים פארקים תעשייתיים, בנייני מגורים ומשרדים ומתחמי מסחר ענקיים ברחבי ארה"ב. לאורך השנים הופיע שמו פעם אחר פעם ברשימת 400 עשירי אמריקה של המגזין "פורבס"; ב-2005 הוערך הונו ב-900 מיליון דולר. "התחלתי מכ" לום. כשאנשים שואלים אותי, איך עשית את זה, אני תמיד עונה, איך ואייס ניכט" (ביידיש, אני לא יודע). אבל מה שאני כן יודע, הוא שחור בתי לעזור לכל מי שנמצא במצב גרוע משל. זה ערך חשוב בחיים שלי", הוא צוטט ב-2013 בכתבה מחמיאה במגזין אינטרנט ישראל-אמריקה, שסיקרה טקס הוקרה שנערך לנדבנים יהודים גדולים.

וגלור אכן היה ציוני נלהב ופילנתרופ, שתואר כנדבן גדול ותרם למוסדות שונים בישראל. הוא תרם להקמתם של הפקולטה לניהול באוניברסיטת בן גוריון, הקרויה על שמו, ושל מרכז משה דיין ללימודי המזרח התיכון באוניברסיטת תל אביב, וגם להוצאת יהודי ברית המועצות אל מעבר למסך הברזל. לצד זה,

לו לראש והיא שוב מצאה את עצמה מיואשת", אומרת "מיסטיקה".

בשנות ה-70, במהלך טיול מאורגן להודו, הגיעה לאשראם של אושו בפונה ונשבתה בק"סמו. "פחדתי למות בלי למצוא את התשובות", היא הסבירה את הטיול הראשון לתת-היבשת. כששבה לארצות הברית לקחה קורס בלימודי המזרח ב-UCLA, שם התאהבה במרצה שלה, ויחד איתו שבה להודו. בשנת 1978 היא החליטה להעביר את מרכז חייה לפונה, ומיד אחר כך החלה בגיוס כספים לפעילות האשראם.

באחד מקטעי הארכיון הנדירים שבהם תועדו דה בסדרה, קטע הלוקח מראיון חדשותי שנערך איתה, היא מספרת כי העבירה לאושו "מאות אלפי דולרים". בקטע אחר מתועדות מסיבות גיוס כספים ומאמינים לגורו, שערכה בחצר ביי תה שבהוליווד באותן שנים ממש. "ככל שחיי היו מרגשים לפני כן, תמיד סבלתי מתחושת שעמום. בגוואן הראה לי כל כך הרבה דרכים לגלות את העומקים הפנימיים שלי", היא הסבירה בראיון הישן ל"ווישינגטון פוסט".

לקהילה המשגשגת שלו בראג'נישפורם שבאורגון היא הגיעה ב-1984, אז כבר גרושה כמה שנים מרודי. בת 47, היא היתה אז הדמות הבולטת, אשה אמידה ומקושרת, ב"חבורה הוליוודית" של ידוענים ובעלי מומון שהיו מוכרים לקהילה בונות תרומותיהם הנדיבות, ביניהם הסופר הבריטי אלפי דונלי, מייק אדוארדס מלהקת ELO, השחקן טרנס סטמפ ואשת התקשורת אריאנה פינגטון. בתוך זמן קצר היא החליטה לישארו להישאר בעיה, קיבלה את השם מאפרם הסיה, והכירה את מי שעתידי להפוך לבעלה השלישי - הבריטי ד"ר ג'ון אנדרוס (שאו ענה לשם סוואמי דווארו). הם נישאו באותה השנה, וריפאו האישי של הגורו אושו, אחד האנשים הקרובים לו ביותר במשך 15 שנה ומי ששהה במחיצתו עד לרגעיו האחרונים.

"נפגשנו במסעדה בראג'נישפורם אחרי שהיא הגיעה", מספר אנדרוס, בן 73, שהגיע לביקור בפונה ב-1976, הוקסם מהמדיטציה ומהקהילה של אושו ומעולם לא שב על עקבותיו, וגם כיום הוא מכהן כסגן נשיא בקרן הבינלאומית של הגורו. "היה לה טריילר משלה, שם היא חיה ושם היא עבדה, והתחלנו להתראות בערבים והתאהבנו. ידעתי שהיא יהודייה ממוצא פולני, שהיה לה עבר בשואה, ושהיא ברחה משם עם דוד שלה, שנשאר גם אז דמות משמעותית בחייה, עד שהוא

נפטר (לדוד ולנתיב הכריזמה שלהם אין כל תיעוד ארכיוני זמין, ע"ש, ע"א). למרות כל מה שעברה בחייה, היה לה חוש הומור נפלא, ובאמת היתה לנו מערכת יחסים נהדרת. זה לא נמשך הרבה זמן, אבל החיים שם היו מאוד אינטנסיביים."

טרור ביולוגי וחווה אורגנית

מי שצופה בסדרה של נטפליקס, שבווימה בידי האחים צ'פמן ומקליין ויק, עשוי לקבל את הרושם ש"אינטנסיביות" היא אכן מלת מפתח. שהחיים בראג'נישפורם, החווה באורגון שבה התיישבו אנשי אושו, היו גרסה של "סקס סמים ורוקנרול" שיצאה משליטה. זה קרה בתוך זמן קצר, כאשר סכסוך פרץ בין אנשי אושו לתושבי העיירה הסמוכה, אנטילופ, שלא ראו בעין יפה את השכנים החדשים - לונשי חולצות אדומות שהאמינו באהבה חופשית והפכו חווה נטושה לעיר משגשגת שבשיאה מנתה כמה אלפי תושבים. תושבי העיירה ושכנים נוספים של החווה החלו להערים קשיים בירוקרטיים על המשך פיתוחה, והסכסוך הפך לאלים ב-1983, כאשר פיצוץ מסתורי אירע במלון של אנשי הקומונה של אושו. הצעד הבא של המתישבים החדשים היה הקמה של כוח מזוין והיערכות להשיב אש. "ישו אמר, תנו להם את הלחי השנייה. אנחנו אומרים, קחו להם את שתי הלחיים", אמרה או בראיון טלוויזיה ידימינו של אושו שילה, שעמדה מאחורי פרויקט

המזכירה האישית של אושו, מא אנד שילה, 1984, מתוך הסדרה "ארץ פראית מאוד".
קנאה נוראית צילום: Netflix

מזוין, שתפקידו לאבטח את אושו ולהגן על העיר מהסכנות ומהאיומים - הן המוחשיים והן המדורייניים - שמילאו את ראשה של שילה. "עמדתי עם עוזי ליד אושו. זה היה מטורף. הבנתי שאני צריך לעשות את זה, אבל היה לי קשה", הוא נזכר. באחת הסצינות בסדרה החדשה מופיע תיעוד ארכיוני של אימון בנשק שגטר העביר. "שילה הומינה את כל התקשורת לאימון הזה. רצייתי למות. זה היה כל כך מביך ונראה לי כל כך מטורף וטיפשי", הוא אומר עכשיו.

בדיעבד, הוא טוען עם זאת, זה היה מהלך "גאוני". "זו היתה הצגה מוצלחת ביותר, שעבדה".

כלומר?
גטר: "אחרי האימון נפסקו ההטרדות וההצקות שמהן סבלנו מאנשי אנטילופ. אף אחד לא העז עוד להתקרב אלינו עם נשק".

בסדרה נטען כי מצבור הנשק שאגרתם היה אימתני.

"זו שטות גמורה. היה לנו פחות נשק מכלל

כפר בגודל דומה בארה"ב".
אנדרוס מצדו - שיוצרי "ארץ פראית מאוד" בחרו שלא לצרף אליה את גרסתו - טוען שהכל התחיל במקרה, באחת מאותן טעויות של הגורל. "בסדרה לא ציינו בין השאר שאנטילופ היתה במרחק 25 דקות נסיעה מראג'נישפורם, בדרך עפר, וזו היתה נסיעה שאף אחד לא רצה לעשות. מי בכלל רצה ללכת לאנטילופ? מה יש לעשות שם? הבעיה היא שלא היה לנו אפילו קו טלפון, בגלל כל מיני חוקים ותקנות שקידמו פעילי איכות סביבה. אי אפשר להקים עיר באמצע המדבר בלי טלפון, ולכן נאלצנו להגיע לשם וככה התחילה המתחיות המיותרת. אלה תרבויות שונות, אנחנו אהבנו לרקוד ולשמוח והם אף פעם לא היו שמחים".

בסדרה מתוארים דברים פחות תמימים.
אנדרוס: "כששמים אלפי צעירים ביחד, בכל מקום על כדור הארץ, יהיה שם סקס. אושו לא התעסק כל כך הרבה בסקס, הוא אמר שלא צריך לעשות מזה עניין. הרי רק כשלא נותנים לסקס לצאת בצורה טבעית, הוא נהפך לדבר סוטה. אושו הבין שהדרך הכי טובה להתמודד עם המותחן המיני היא פשוט לבטא אותו. הוא תמיד אמר, חיות עושות סקס, למה עושים מזה כזה עניין?" גם הסיה עצמה טענה שהתיאורים על מסיבות מיין ואורגיות פרועות, שפורסמו אז בתקשורת, היו מוגזמים. "בכל שנותי אצל בגוואן עשיתי פחות סקס מאשר בשנה שלפני שפגשתי אותי", היא אמרה, והוסיפה שאנדרוס והיא היו מונוגמיים. אבל, היא מיהרה להוסיף, "לעשות את זה עם בגוואן תהיה החוויה המדיטיטיבית הסקוטאלית האולטימטיבית".

גם נימי גטר מתקשה להעיד על אורגיות פרועות. "האורגיות היו בעיקר בדמיונם של האנשים שדיברו עלינו. היינו מתחבקים הרבה, זה כן, הוא אומר ויוצק תוכן אחר גם במלה "אינ"טנסטיביות": "ועבדנו. עבדנו שבועה ימים בשבוע, בלי יום של חופשה. מבחינתנו, זה לא היה work, אלא worship (עבודה, פולחן)".

ואכן מלבד מדיטציות וטקסים רוחניים שגורו עדו לסייע במציאת החופש הפנימי ובהתעלות מעל להתניות, עמלו חברי הקהילה על פיתוח

ההתיישבות כולה. ההמשך היה הסלמה חדה, כולה בהנהגתה של שילה: אנשי אושו הצליחו להשתלט על מוצע העיירה אנטילופ, ושינו את פניה. ב-1984 הם ניסו להשתלט על המחוז כולו, באמצעות שימוש במערכת הבחירות. בין השאר, הם אספו לחווה שלהם אלפי חסרי בית מרחבי ארה"ב כדי להגדיל את כוחם האלקטורלי. כשהניסיון לא צלח, הם הגו תוכנית להרעיל את תושבי האזור באמצעות פיזור חיידקי סלמונגלה בסלטים בכמה מסעדות, וכך למנוע מהם לממש את זכות ההצבעה שלהם. 750 איש נפגעו מההרעלה, אך איש מהם לא מת. המקרה הזה מוכר עד היום כפיגוע הטרור הביולוגי הגדול היחיד שאירע בארה"ב. לצד זאת, ניסו אנשי הקומונה לבצע התנקשויות פוליטיות בכעלי תפקידים שונים ברשויות האמריקאיות וכראשם התובע הכללי של מחוז אורגון, אך גם הן לא גבו כסופו של דבר את חייו של אף אדם. נימי (נמרוד) גטר מתל אביב - איש קולנוע וצלם בן 66, שלמיטב זיכרונו היה הישראלי היחיד ששהה בחווה באורגון מיום היווסדה ועד סופה - היה אחד מחברי הקומונה האלה, שאחוזו בנשק. מ"כ בנח"ל בעבר ששוחרר מצה"ל בשל "אי כשירות זמנית לשירות", הוא נסע להודו ב-1975, הגיע לפונה במקרה, נפל גם הוא שדוד רלגלי אושו, ויצא בעקבותיו לחווה. את הסיה הוא הכיר שם לאחר ששובצו למגורים משותפים. "היא היתה מאוד נחמדה, היינו נפגשים במטבח לפעמים. היא לא דיברה על העבר שלה בכלל, ועל השנים שחיה בישראל בפרט, אבל כשאני חושב על זה עכשיו, בדיעבד, השיחות שניהלנו בחווה, עם כל אחד, אף פעם לא עסקו במה שהיה, אלא במה שקורה ובמה שעכשיו. ועם זאת היה לי ולהסיה נושא משותף מההתחלה - 'הסנדק', הוא אומר ומתכוון לסרט שהפיק בעלה השני, אלברט רודי. 'בשבילי', זה אחד הסרטים הטובים שנעשו אי פעם".

אלא שבראג'נישפורם גטר לא צפה בסרט האלים. במקום זאת הוא לקח חלק במה שנראה מבחוץ כמו תוצר הוליוודי ברמת אלימות דרמה. בשלב מסוים הוטל עליו לארגן כוח שמירה

נימי (נמרוד) גטר בחוות ראג'נישפורם, אורגון, תחילת שנות ה-80. האורגיות היו בדמיונם של אנשים צילום: נימי גטר

משק משותף, דומה לקיבוץ, שהיה אמור לייצר את מזונם ולקיים אותם כלכלית. "הייתי אחראי על השדה וכל מה שגידלנו שם", נזכר גטר. "עשינו בהתחלה המון טעויות, אבל למדנו מהה. אחרי שנתיים השדה הפך לייצירת מופת. זו היתה חווה עם מודעות אורגנית ואקולוגית עוד לפני שהמלים האלה נכנסו ללקסיקון. ובכלל, היו שם הרבה אנשים משכילים ובעלי ידע בכל תחום כמו עט. כשהיה צריך לבנות מבנה חדש, שאלו מי כאן ארכיטקט, ו-20 אנשים או יותר הרימו את היד. הכל עשינו שם לבד באותן בארבע שנים". אלא שהסיה, לדבריו גטר, לא נמנתה עם הפועלים העמלנים: בזכות כספה היא קנתה לעצמה את הזכות שלא לעבוד כמו יתר תושבי העיה "היא מעולם לא עבדה שם. היו לה פריוולגיות", הוא מעיד.

בסדרה מציגים את החבורה שלה כקבוצת מפורסמים ועשירים שנסחפו בטרנד הרור חני וסחפו איתם את אושיו למחוזות הדוניסטיים של בגדי יוקרה, מוצרי צריכה של מאיון עליון, וגם כימיקלים.

גטר: "לגבי הכימיקלים אני יכול לומר שהיו שלושה כלבים שריחרחו את כל מי שהגיע לחווה, כדי לראות שאין סמים. לא מתוך התנגדות עקרונית, אלא כדי לא לתת שום פתח לרשויות לעשות נגדנו משהו".

ומה לגבי שאר האורחות החדשים שהביאה החבורה ההוליוודית?

"אני זוכר את בגדי המעצבים שאנשי החבורה לבשו אחרי שבוטלה התלבושת האחידה בגרני האדום, כולל פריטים שעלו 700 דולר האחה. בחורף, כשהיה קר, קיבלנו בגדים חמים. אבל אלה שהסיה קנתה, זה היה עולם אחר. הייתי תולה את הבגדים שלי ליד אלה שלה - ותמיד רציתי את שלה".

גטר לא היה יחיד. עם המעבר של החבורה ההוליוודית אל החווה שבאורגון הבחינו הסניאסים בשיפור דרמטי בסגנון ובאיכות הגלמימות והכובעים של אושיו עצמו. החבורה סיפקה לו מהוליווד בגדי מעצבים וזהרים, ובהשפעתה הוא החליף את הבגדים הבסיסיים מאוד שנהג ללבוש במלבושים צעקניים ונוצצים.

ובכלל, הגורו השתדרג עד מאוד כאשר אסיה-שבניגוד לאנשי קומונה מן השורה הורשתה להזויק מכונית משלה - העתירה עליו מתנות יקררות. "היא והחברים ההוליוודיים שלה קנו לאושו דברים, וכך קידמו את עצמם. היא קנתה לו מתנות יקרות, רולס רויס ועוד רולס רויס, שעון ועוד שעון", אומר גטר אבל מבחיר: "התרשמתי שמה שהניע אותה היה המון אהבה לאושו וניסיון להבין משהו לגבי עצמה. כמו כולנו, בעצם".

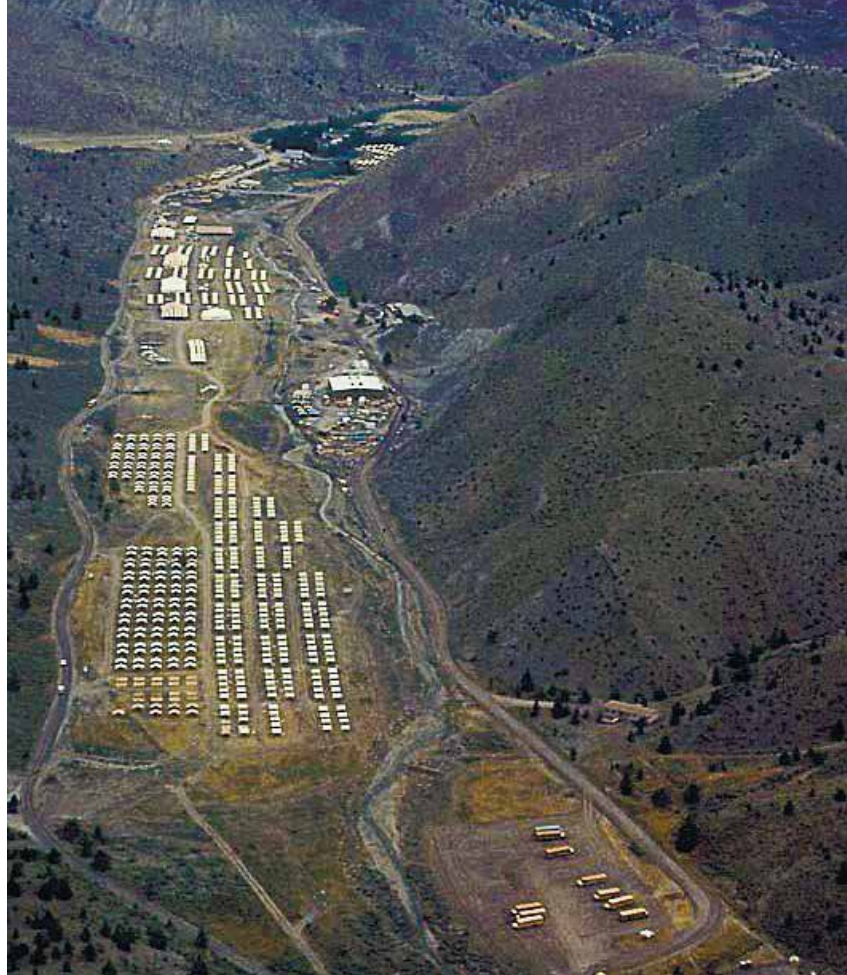
בכל זאת, הם קידמו את עצמם יפה מאוד בזכות הכסף שלהם.

"ההיררכיה בחווה נמדדה בדבר אחד: מי קרוב יותר לאושו".

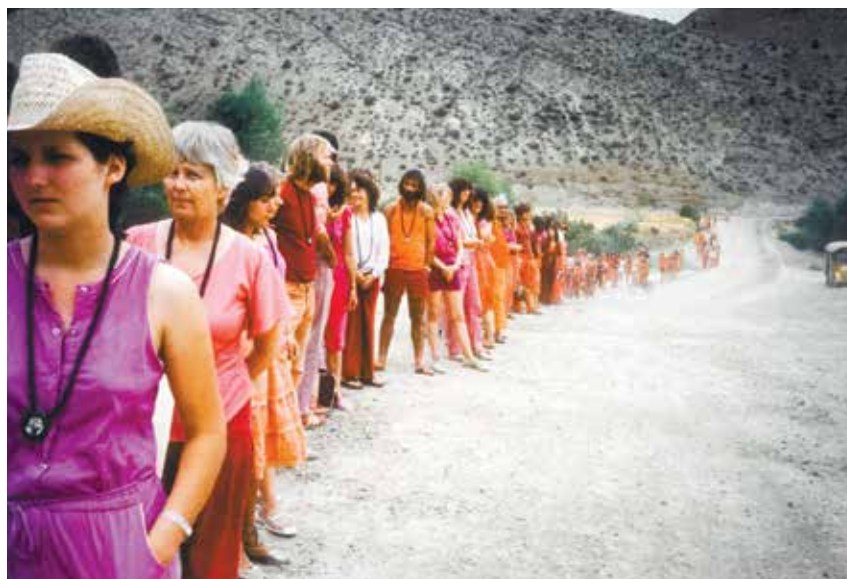
והקרבה הזאת בין הסיה לגורו - טוענים הן גטר והן אנדרוס - היא שעירערה במידה רבה את שלווה של השליטה הבלעדית של ראג'נישפורם, שילה, ויצר הסלמה גם כלפי פנים.

מזימות, תככים והאזנות סתר

לגטר יש הסבר ממוקד על צמיחתה של שילה. "שילה היתה אשה חזקה, אמביציונית וכוחנית באופן יוצא דופן", הוא מעיד. "היא התאהבה באושו מעל לראש - כאשה בגובה, ולא כתלמידה

העיר ראג'נישפורם במהלך הקמתה, תחילת ה-80. חיכוכים עם השכנים מאנטילופ צילום: נימי גטר

חברי קהילת ראג'נישפורם, תחילת שנות ה-80. הכל עשינו לבד; למטה: אנשי הקהילה מתאמים במטווח, תחילת שנות ה-80. אף אחד לא התקרב אלינו יותר צילומים: נימי גטר ו-Netflix

במאסטר שלה".

ההתאהבות הזאת והכוח הרב שצברה עלו לה לראש, הוא אומר, אבל הטריגר היה הסיה. "בהתחלה שילה היתה המלכה הבלתי מעורעת", אבל לאט לאט, כשהיא ראתה שגם הסיה סוללת את דרכה אליה, החלו להידלק אצלה נרות אזהרה, נזכר גטר. "זה הרתיח את שילה עד בלי גבול, גרם לה קנאה נוראית. פתאום הוא היה זמין למישהו אחר והמישהו הזה היה הסיה - מועמדת להחליף אותה".

התוצאה של הקנאה הזאת משורטטת בסדרה החדשה: לאחר ששילה נלחמה באויבים מבחוץ, היא הפנתה את כוח ההרס שלה פנימה. בעזרת רשת של האזנות סתר ברחבי העיר היא התעדת כנה בכל הנעשה בחדרי חדרים, כדי לסכל בעוד מועד את מה שראתה כמוזימות נגדה או נגד אושו. מבחינתה, כל האמצעים היו כשרים לשמירה על המשך מעמדה בחווה, ובכלל זה חיסול יריבים פוטנציאליים מקרב חברי הקומונה, גם הם באמצעות הרעלות.

לטענת "מיסטיקה", אחת מהיריבים האלו ששילה ניסתה לחסל היתה הסיה. "בהתחלה הסיה חשבה שהיא עצמה פרנואידית", היא אומרת, "אבל בסוף באמת התברר ששילה ניסתה להרעיל אותה".

גם אנדרוס היה בין המורעלים, אבל בעוד הסדרה מציגה את ניסיון ההרעלה שלו כתגובה מבוהלת של שילה לשיחה שלה צותתה בהסתר, ובה דיברו הוא ואושו על המתת חסד, הוא עצמו מספק גרסה שונה. "הסיה והחבורה שלה הגיעו והם היו מאוד עצמאיים, היה להם הכסף שלהם, הם לא היו במחלקה של אף אחד ולא היו תחת השליטה של שילה, והיא ראתה בכך איום", הוא טוען. "אני הנפכתי לאחד מאותה חבורה כי אני והסיה היינו ביחד, וכשאושו היה נפגש איתנו, שילה היתה משתגעת ומתנהגת מוזר".

"בסדרה רואים שאנשים נהיו חולים באנטי-לופ, ושהיו שם שמועות על הרעלת סלמונלה", הוא מוסיף. "מה שלא מראה בסדרה זה שגם אני חליתי אחרי שאכלתי במסעדה. הלכתי למרפאה, ופתאום התקינו לי אינפוזיה. היה לי קצת קלקול קיבה, ובתור רופא ידעתי שאני לא צריך אינפוזיה. זה נראה לי מוזר. הדבר הבא שאני זוכר הוא שאני מתעורר בשש בבוקר, אחרי שכנראה התעלפתי והמצב שלי הידרדר, ואני פשוט מבקש מהרופא שלידי שיפסיק את הטפטוף של האינפוזיה. בהתחלה הוא לא הבין מה אני רוצה ממנו, אבל אחרי שהוא עשה את זה ונתן לי אנטיביוטיקה, איכשהו שרדתי. באותו רגע הבנתי שאני מסומן, שאני איום עבור שילה ושווה היא שניסתה לפגוע בי".

ואז הגיע הניסיון השני, שדווקא כן נראה בסדרה.

אנדרוס: "כן, זה היה באמצע אירוע ענק, יום המאסטר, כשאושו היה על הבמה. כולם רקדו, ופתאום שמת לי לב שגייז סטורק (חברת קהילה שהיתה מקורבת לשילה ומופיעה אף היא בסדרה, ע"ש"א) מתקרבת אלי יחד עם אחת החברות שלה. חשבת לעצמי שזה מוזר, הן הרי אף פעם לא באו לדבר איתי. היא נשענה לעברי ואמר מהו לא מאוד רלוונטי על המיקרופון של אושו, ראיתי על הרצפה משהו לבן שנראה כמו עט, ואז הרגשתי דקירה בישבן. ניסיתי לצאת, להגיע לרכב, אבל ידעתי שלא אצליח, ובשלב מסוים פשוט לחשתי למישהו באווו שהרעילו

אותי ושאני צריך עזרה, לא רציתי לעורר בה" לה. כשהגעתי למרפאה, אמרתי לרופא שיסתכל על סימן הקירחה, והוא מיד הבין ושאל, 'מה לע" זאול קורה פה'. ואם זה לא מספיק, הם השאירו אותי כל היום במרפאה ולא פינו אותי עד אחר הצהריים. במטוס, בדרך לבית החולים, השתעלתי דם, והרגשתי שאני עובר אירוע לב".

מה עשית אחרי שהבנת שמנסים לרצוח אותך? יכולת להגיש תלונה.

"כל הממשל האמריקאי היה אז נגדנו, וברגע שהייתי מגיש נגד שיליה תלונה על רצח ה-FBI היה מגיע. לא רציתי להרוס את העבודה של אושו ואת העיר שבנינו. כשהגעתי לבית החולים, כבר ידעתי שאשרוד ולא אמות. כשהרופא רצה לקחת דגימות דם, אמרתי לו שאני מרגיש יותר טוב ושיחכה עם זה, לא רציתי שימצאו את הרעל. לכן גם לא הלכתי למשטרה. וידאתי שהאנשים הקרובים אלי יידעו מה קרה, והווי".

והתעמתת עם שיליה על העניין?

"לא, זה היה חסר טעם. אתה מתמודד עם שקר רנית פתולוגית ויוודע שאם תנסה לעשות משהו, החיים שלך שוב יהיו בסכנה. באותו זמן הדבר הכי טוב לעשות היה להצמיד את הגב לקיה, כדי לא לתת לה עוד אפשרות לפגוע ב".

ואושו ידע על המקרה?

"אני לא חושב שהוא ידע בזמן אמת, אחר כך הוא ידע. קיבלתי ממנו מסר שהוא מבין שהאנשים האלה (שיליה וחבורתה) לגמרי משר געים ולא טובים למקום".

מה בעצם סוד הדינמיקה הזאת בין אושו לשיליה?

"לפני שנסענו לאורגון, האשראם בפונה נהל בצורה מאוד מסורתית ורוחנית. ואז הגיעה שי" לה, שהייתה דמות מאוד שונה והרבה יותר עכשווית, אחת שמקדמת עניינים, והמקום התמלא במערכיים. מה אנחנו עושים בהודו? הרי הממשלה ההודית לא אהבה אותנו והיתה עוינת כל בחשבנו אוטוטיידיים. כולם התחילו לדבר על אמריקה, סמל החופש של המערב, וחשבנו שזה צריך להיות המקום של אושו. בחרנו בשילה להיות בחדות, כי היא היתה מאוד טובה בענייני הניהול. אבל אושו אף פעם לא בחר בה, הוא פשוט הסכים לבחירה שלנו".

זה לא נראה ככה בסדרה, הוא הכתיר אותה. "צריך להבין דבר חשוב על אושו: הוא לא חי פשוט להוביל שום דבר מדברים עליו כעל מנהיג דתי, גורו עם הרבה מאמינים, וזו פשוט תעמולה לא נכונה. מצחיק אותי שפתאום מדברים היום על 'פייק ניו', אנחנו היינו בעידן של 'פייק ניו' כבר אז, כשהציגו את אושו כגורו, עם כל הקלישאות הרגילות של התקשורת. גורו של סקס, כת דתית, שטיפת מוח. זה בדיוק ההיפך מאושו, הוא דיבר נגד גורואים ונגד מנהיגים דתיים. הוא לא רצה להיות במרכז, הוא רצה להתערב כמה שפחות, כדי שמי שמבין את הרעיונות שלו לא יהיה תלוי בו. הוא הכתיר את שיליה רק בגלל שאנחנו בחרנו בה, וחשבנו שהיא תהיה מנהלת טובה. אושו בכלל לא רצה שנעבור לאורגון".

אושו לא רצה שתעברו לאורגון? נשמע מוזר.

"כשלאושו התחילו בעיות בריאות והוא סבל מכאבי גב, רצינו להעביר אותו למקום שמאפשר טיפולים רפואיים טובים יותר מבהודו. ניו יורק נראתה לנו כמו המקום הנכון (הסדרה טוענת כי

בעלה הראשון של הסיה, איש העסקים גילפורד גלור, 1990. עסוק מדי בלעשות כסף צילום: Al Seib / LA Times via Getty Images

בעלה השני של הסיה, ספיק הקולנוע אלברט רודי, 1973. התהילה עלתה לו לראש צילום: איפי

הסיבה האמיתית למעבר היתה חובות עתק של האשראם לממשלת הודו, "עש" ו"א". שילה אמרה שהיא נוסעת לשם לסדר הכל ופתאום החליטה על אורגון. אושו בכלל רצה שנעבור לוודסטוק בניו יורק, היתה שם כבר קהילה, היו שם בניינים. הוא לא הבין למה צריך לבנות עיר חדשה. אבל שילה התעקשה, והוא שוב לא רצה להתערב. אושו לא התערב גם אחר כך. כשהעיר הוקמה, כשבינה לבין אנטילופ השכנה הוכרזה מלחמה, וכששילה צברה והפעילה כוח, על פי הסדרה. "מה שהסדרה לא מסבירה", שב ואומר אנדרוס, "הוא עד כמה שילה התרחקה מאושו, וזה החלק הכי חשוב בסיפור. היא טענה שדרך האהבה שלה לאושו היא יודעת מה החזון שלו אבל היא בכלל לא הבינה את החזון. כשאושו היה בשתיקה ולא דיבר שלוש שנים, היא התחילה להגיד לכולם שהוא איבד עניין בקהילה. זה כמו" בן לא היה נכון".

ולמה אושו שתק שלוש שנים?

"כשהיינו בראג'נישפורם מישוהו בא אלי עם מצלמה ושאל למה אושו לא מדבר. עניתי שאני חושב שהוא מנסה לפנות את הבמה בצורה עדינה, כדי להבטיח שההצגה תוכל להימשך גם בלי עדין, כשהוא כבר לא יהיה. כשאושו ראה את הסרטון הזה הוא אמר לי שמה שאמרתי היה מאוד נכון. בשלב מסוים לא היתה לו ברירה והוא היה

צריך לצאת מהשתיקה שלו כדי לדלל את מב"נה הכוח המאוד ריכוזי ששילה יצרה. ב-1984 (שנת בואן של הסיה והחבורה ההוליוודית לעיר) אושו התחיל להבין שיש יותר מדי כוח אצל שי"לה, והוא אמר לה שצריך לתת יותר אחריות ליותר אנשים".

"מיסטיקה" מוסיפה כי הסיה ניצלה את קרבתה לאושו, כדי להסב את תשומת לבו לכך שמה שהו רע קורה בעיר שלו. "ואז", אומר אנדרוס, "כשהכל נהיה משוגע, אושו יצא מהשתיקה שלו, חזר לדבר, וזה נגמרו. שילה חזרה להיות שום דבר, 'שילה שמילה'".

המלכות הקצרה של הסיה

זה היה ב-1985, ושילה נמלטה לגרמניה. עם בריחתה נבחרה הסיה לתפקיד המזכירה הבין לאומית, ולאחר טקס סמלי שבו שרפה את הג'לימה של קודמתה ואת בגדיה לעיני הקהילה כולה, היא החלה לנהל את ענייני החווה, כל פי חוץ ופנים כאחת. "הסיה היתה שונה מאוד משילה", מדגיש אנדרוס. "לא היה לה שום עניין בכוח ושליטה. היא כבר היתה אשה מצליחה, עם ייחוס משפחתי, ולא היו לה שום רגשי נחיתות. זה התיישב בדיוק עם האמירה של אושו על כך שרק אנשים עם רגשי נחיתות רוצים כוח ושליטה על אחרים. הוא אמר שהאנשים שמתחננים שתצביע עבורם הם האחרונים שהיית רוצה שיהיו בתפקידי מפתח, ושצריך להתחנן לאנשים יציבים ומוכשרים כדי שיהיו בתפקידים האלה. מהבחינה הזאת הסיה מאוד התאימה, כי היא היתה מאוד מוכשרת, עם הרבה יכולות ניהול, וגם מאוד נחמדה לכולם, ההיפך הגמור משילה". גטר לעומתו לא חשב שהסיה מתאימה לתפקיד למרות אהבתה הגדולה לאושו. "היא היתה מאוד מאוד שלמה עם מי שהיא ומאוד מאוד שם", הוא אומר, אבל לא היתה לה "היכולת המדהימה" שבה ניחנה שילה בכל הקשור לניהול. "זה לא יושב עליה טוב. התפקיד הזה היה טוב עני מדי עבורה".

ואמנם "הקדנציה" של הסיה בהנהגת הקומור נה לא ארכה זמן רב. בסוף 1985, זמן קצר לא חר מינויה לתפקיד, פשטו כאמור השלטונות על החווה. שילה, שנמלטה עוד קודם לכן, הוסגרה אז לארה"ב, הועמדה לדין ונשלחה ל-20 שנות מאסר. אחרי שנתיים וחצי שוחררה בעקבות המיתקת עונשה, ומאז היא חיה בשווייץ ומנהלת שם הוספסים לחולים סופניים. גם אושו נמלט מהח"ו והיה עם הפשיטה הממשלתית, אך מטוסו נעצר בדרכו אל מחוץ לארה"ב, והוא נעצר, ובעקבות עסקת טיעון גורש מהמדינה.

והסיה? היא יצאה עם אושו ל"סיבוב הופעות" עולמי, שעבר בין השאר בנפאל, אורוגוואי, כרתים ופורטוגל. על פי ספר בשם "מי הרג את אושו" מאת אבהיי ואידיה, שיצא לאור אשתקד, ניסתה הסיה לא לפנות ל-21 מדינות כדי לשחזר את העיר האבודה של אושו, אך זה סירבו. בצד לה היא פנתה ללידה מרלון ברנדו. היא ביקשה ממנו היתר להקים באחד האיים שבבעלותו באוקיינוס השקט את הגרסה החדשה של ראג'נישפורם. העניין נפל, על פי הספר, בגלל החשש להורייקים. השניים חזרו לבסוף לפונה, ואושו - שדיבר על הצורך של נשים להשתחרר מן ההתניות החברתיות שמוטבעות בהן - הורה להסיה להקים "סדנה לשחרור נשים". באותו הזמן היא החלה בכתיבת סרטי סרט עלילתי שבמרכזו גורו מזוקן ועדת מאמינים, ואף פנתה לגורמים בהוליווד, אלא שהתסריט הזה מעולם לא הופק.

זה היה גם האות לפירוק הקשר בין הסיה לאנדרוס. "כשעזבנו את אורגון נפרדנו. היא טיילה ברחבי העולם, היתה לה כבר מערכת יחסים חדשה, ואני נשארתי בהודו. מאוחר יותר הקשר נור תקן. לה כבר היו ילדים מגישואים קודמים ואני תמיד חשבתי שהכוכב המסכן שלנו לא צריך עוד פיות להאכיל, לכן לא עשינו ילדים".

אנדרוס - שבזמן לימודי הרפואה, ב-1967, הגיע להתמחות בתל השומר ונשאר כאן כי לא רצה "להפסיד את המלחמה" - נותר רופאו הצמוד של אושו עד נשימתו האחרונה ב-1990. "השנה האחרונה לחייו היתה קשה, היו לו בעיות לב, טיפולי שיניים שהסתבכו, היה לנו גם חשד די מבוסס שעשו לו הקרנות בכלא. הוא הרגיש רע, ובשלב מסוים הוא אמר לי שהוא חושב שלא יוכל לדבר יותר. זה היה מאוד משמעותי, כי כולם היו מגיעים לפונה כדי לשמוע אותו. בשלושת החודשים האחרונים כל מה שהוא יכול היה לעשות זה לצאת החוצה ולנופף בידים, והוא אמר לי שהוא חושב שהמוות שלו מתקרב. ואז הגיע הריגוע שבו היה ברור שיהיה ישרוד צריך לקרוא לקרדיוולוג ולהעביר אותו למקום עם ציוד מתאים, אבל הוא אמר לי שהוא לא רוצה, שגם לקיום יש הזמן שלו. זה היה מאוד קשה, אבל אושו האמין בזכות של כל אחד על גופו, ולהכריח מישהו להישאר בחיים לא היה חלק מזה, כך שלא באמת היתה לי ברירה ונפרדתי ממנו. זה היה רגע לגמרי לא פשוט, וקשה לי לתאר את זה, כמו שקשה לי להסביר מי היה אושו בשבילי. לי הוא לא מורה, הוא לא מישוהו שאומר לך מה לעשות, הוא לא דמות אב, אני חושב שאם צריך לקרוא לזה בשם, זה האדם היחיד בחייך שמקבל אותך בצורה טוטאלית כמו שאתה, בלי תנאים".

חיה, אהבה, צחקה

שנת מותו של אושו היתה גם השנה שבה הסיה חזרה לארה"ב. תחילה היא התמקמה בעיירה סדונה שבמדינת אריזונה והקימה שם מר"כ רוחני בשם "Mystery School". אחר כך חיה לסירוגין שם ובלוס אנג'לס ואז גם התיידדה עם "מיסטיקה". גרנו יחד כמה שנים בלוס אנג'לס. חיינו יחד. דיברנו הרבה, שתינו שמפניה, צחקנו וחגגנו את החיים, היא מספרת. "הייתי מאוד סקרנית לשמוע על החיים שלה, והיא, מצדה, שמחה מאוד על ההזדמנות לחלוק אותם עם מי שהיא סומכת עליי".

שם, בלוס אנג'לס, היא גם פתחה את ביתה לקהל הרחב למדיטציות ברוח אושו. במקביל היא היתה מעורבת בהקמת מרכז אושו גדול בעיר ובנייתם ילדיה גדלו והלכו בעקבות אביהם. בנה אמרסון עוסק בתחום הנדל"ן; בתה, אריקה, לקחה על עצמה להמשיך במפעל הפילנתרופי של האב, ושמה מופיע מעת לעת במדורי הכלכלה והרכילות, לרוב בצמוד לדיווח על תרומה נכבדת שהעמידה לגוף כלשהו. גם לישראל היא מעבירה תרומות, בין השאר לקרן לבי" ולאגודת דה למען החייל. לשינה ילדים משלהם, שניהם מתגוררים בבוורלי הילס.

בבית של בתה הלכה הסיה לעולמה ב-2014, בת 77. היא הוכרעה על ידי מחלת הפרקינסון שבע שנים לאחר שחלתה בה, ונקברה בבית הקברות היהודי "הילסייד ממוריאל פארק" בלוס אנג'לס. על המצבה של האשה שחיה חיים מלאי תפניות, חלקן טרגיות וחלקן מאושרות, ורוב שנותיה לא מצאה שלווה אלא בצלו של הגורו, מתנססת כתובת פשוטה: "חיה, אהבה, צחקה" (Lived, loved and laughed). □